

Языки семитического семейства. Языки туранского семейства. Язык китайский. Словари ученые, сравнительные и учебные. – К., 1903. – [2], 182 с.; Т. 3. История. – Вып. 7 : Библейская история : библейская археология, библейская хронология, библейская география, библейские словари и энциклопедии, системы ветхозаветной истории и исследования об отдельных эпохах и лицах, системы новозаветной библейской истории и исследования по отдельным вопросам ее, исследования по отдельным вопросам евангельской истории, апостольский век. – К., 1907. – [2], 104 с.; Вып. 8 : Общая церковная история, источники и вспомогательные науки, церковные историки, жития святых, церковная археология, церковная география и статистика, хронология, акты, письма, регесты, лексиконы, хроники, сборники и проч. ...Системы и монографические исследования – полные курсы и исследования и сочинения с I–XI вв. Новая церковная история : восточная и западная. История миссий. История ересей и расколов. – К., 1908. – [2], 220 с.; Вып. 9 : Общая гражданская история : вспомогательные науки – философия истории, история культуры, политика и прочее, хронология, археология и история искусств, акты, хроники, сборники, лексиконы, мемуары, письма, записки, дневники, биографии и т. п. Системы и монографии по всемирной истории – общие, по древней, средней, новой и новейшей истории, история отдельных государств и народов в Европе, Азии, Африке и Америке. – К., 1910. – [2], 374 с.; Вып. 10 : Русская история : источники-летописи и сказания, акты, грамоты, реляции, документы, указы, манифесты и проч., описи документов и дел, письма, записки, хроники, воспоминания, дневники, альманахи, сборники и т. п. Материалы иностранные, сочинения, относящиеся к разработке источников русской истории, археология и история искусств. История Русской Церкви. – К., 1912. – [2], 527 с.; Т. 4. История. Политическая экономия, технология и промышленность. Землеведение и народоведение. – Вып. 12 : Русская гражданская история : история России вообще, история внешних отношений Российского государства, обозрение эпох и отдельных событий, история краев России и инородческих групп, история права, государственных учреждений, сословий и т. п., история народного хозяйства и торговли, история быта общественного и семейного, история просвещения и учебных заведений, биографий исторических личностей. Политическая экономия, технология и промышленность. Землеведение и народоведение : общее землеведение и народоведение, общие географические руководства и пособия, описания всех стран света и кругосветные путешествия, путешествия по отд. странам света и описание их, географич. словари и сборники. География и статистика России общая и частная, географич. словари и сборники, библиография по русской истории. – К., 1913. – [2], 373 с.; Т. 5. Дополнение к вып. 1-му т. 1-го. – Вып. 13 : Св. Писание и патрология. – К., 1915. – [2], 350 с.; Акты, относящиеся к истории Галицко-Русской Православной Церкви (1423–1714 гг.) // АЮЗР. – Ч. 1. – Т. X. – К., 1904. – 998 с.; Акты, относящиеся к истории Львовского Ставропигиально-

го братства // Там само. – Ч. 1. – Т. XI. – К., 1904. – 932 с.; Т. XII. – К., 1904. – 871 с.; Систематический каталог книг библиотеки Киевской духовной академии (бывшей Полоцкой униатской библиотеки). – К., 1906. – [2], 431 с.

Арх.: ДАК. – Ф. Р-1654. – Оп. 1. – Спр. 680; ІР НБУВ. – Ф. І. – №№ 2284, 2295; Ф. ІІІ. – №№ 12192, 20163, 59968, 61880–61882; Ф. ХХІІІ. – № 861; Ф. 184. – №№ 1–172; ЦДІАУК України. – Ф. 711. – Оп. 1. – Спр. 7309, 10927, 11224.

Опубл. дж.: Извлечение из протоколов Совета Киевской духовной академии за 1885–1886 учебный год. – К., 1886. – С. 150–152, 225–226, 242–243; Извлечение из журналов Совета Киевской духовной академии за 1904–1905 учебный год. – К., 1905. – С. 243–244, 482–495; Извлечение из журналов Совета Киевской духовной академии за 1905–1906 учебный год. – К., 1906. – С. 119–120, 210–211; Извлечение из журналов Совета Киевской духовной академии за 1906–1907 учебный год. – К., 1907. – С. 138–170.

Літ.: А. Л. [Рец. на кн.]: Крыловский А. Львовское ставропигиальное братство. К., 1904. 230 с. // Приб-Цвед. – 1905. – № 27. – С. 1146–1147; Шайдицкий В. Г. Список учебных предметов, с распределением по классам и годам, преподавателей и прочих должностных лиц семинарии (1875–1910) // Сборник статей по истории Холмской духовной семинарии. – Холм, 1910. – С. 14; Він же. Состав лиц, служивших и служащих в семинарии (1875–1910) // Там само. – С. 46; Журба О. І. Київська археографічна комісія. 1843–1921. Нарис історії та діяльності. – К., 1993. – С. 102, 112, 114, 176, 178, 180; Дубровіна Л. А., Онищенко О. С. Історія Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. 1918–1941. – К., 1998. – С. 47, 73, 107, 155, 223; Сенченко Н. М. Книжкова палата України. Становлення держ. бібліографії. – К., 1999. – С. 76–78; Дениско Л. Бібліотека Київської духовної академії (1819–1919). – К., 2006. – С. 113–115, 119–122; Степченко О. П. Українські вчені – фундатори спеціалізованих відділів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (1918–1934). – К., 2008. – С. 86–92; Дзюба О. Криловський Амвросій Семенович // Українські архівісти (XIX–XX ст.): біобібліогр. довідник. – К., 2007. – С. 322–323; Шустова Ю. Э. Амвросий Семенович Крыловский как исследователь истории старопечатной книги // Историография источниковедения и вспомогательных исторических дисциплин : материалы XXII Международной научной конференции. Москва, 28–30 января 2010 г. – М., 2010. – С. 101–118; Лабынцев Ю., Щавинская Л. Историк украинского книгопечатания Амвросий Крыловский. – М., 2012. – 64 с.

Я. І. Юринець

КРИШИНСЬКИЙ Яків Іванович [рос. Крышинский Яков Иванович] (1796, жовтень – 21.02[05.03].1836), викладач КДА – церк. педагог, філолог.

Нар. у м. Суми Слободсько-Укр. (з 1835 – Харків.) губ. (нині – адм. центр Сум. обл.)

у сім'ї священика. Після закінчення Харків. колегіуму (1817) навчався у СпбДА (1817–21), де здобув ступ. магістра богослов'я і словесних наук (затверджений Комісією духовних уч-щ 28.07.1821). У збірнику кращих студентських творів випускників СпбДА 1821 р. опублікував «Слово в день Преображення Господня».

28.07.1821 призначений на посаду бакалавра загальної словесності та франц. мови КДА, від викладання якої був звільнений (за власним бажанням) 27.08.1823. З 10.05.1828 – орд. професор загальної словесності та дійсний член Конференції КДА.

За характеристикою В. І. Аскоченського, був неабияким фахівцем у царині словесності та знавцем сучасної йому літ-ри. У теор. частині курсу загальної словесності торкався не лише літ., а й естетичних питань; у практичній частині розглядав частини мови, питання походження писемності, історію та різновиди поезії. Зміст лекцій К. увиразнює конспект на 109 арк., укладений студентом Л. П. Демяновським (навчався у КДА в 1835–39), що зберігається у фонді КДА в ІР НБУВ.

Помер у Києві на 40-му році життя від туберкульозу легенів. Похований на Щекавицькому кладовищі (зруйноване у 1950-х).

Був одружений (з 1824) із сестрою професора КДА І. П. Максимовича – Олександрою Петрівною, донькою відомого київ. протоієрея, вихованця КМА й економа КМА та КДА у 1814–28 Петра Дем'яновича Максимовича (1773–1857).

Осн. тв.: Слово в день Преображення Господня // Некоторые опыты упражнений воспитанников Санкт-Петербургской духовной академии, изданные по случаю испытания при окончании четвертого учебного курса 1821 года. – СПб., 1821. – С. 41–60.

Арх.: ІР НБУВ. – ДА 764 Л. – Т. 5; ЦДІАУК. – Ф. 711. – Оп. 1. – Т. 1. – Спр. 59, 124, 264, 446, 1120; Оп. 3. – Спр. 35, 67.

Опубл. дж.: Списки начальников и наставников Киевской духовной академии за истекшее пятидесятилетие ее, 1819–1869 // Пятидесятилетний юбилей Киевской духовной академии. – К., 1869. – С. 392, 401; [Феофилакт (Праведников), еп.]. Воспоминания о преосвященном Иннокентии Борисове как ректоре Киев-

ской духовной академии / публ. и предисл. прот. Ф. И. Титова // ТКДА. – 1895. – № 4. – С. 638; Воспоминания и автобиография одесского протоиерея Николая Ивановича Соколова // КС. – 1906. – № 10. – С. 162–163; Акты и документы, относящиеся к истории Киевской Академии. – Отд. III (1796–1869 гг.). – Т. 5 (1823–1869 гг.) / с предисл., введ. и прим. проф. прот. Ф. И. Титова. – К., 1915. – С. 36–37, 39–40, 82–83, 86, 105, 111, 130.

Літ.: Аскоченский В. И. Петр Демьянович Максимович, протоиерей Киево-Подольского Успенского собора (некролог). – К., 1857. – С. 7; Він же. История Киевской духовной академии по преобразовании ее в 1819 году. – СПб., 1863. – С. 71, 152–154; Буткевич Т. И., свящ. Иннокентий Борисов, бывший архиепископ Херсонский. – СПб., 1887. – С. 24; Родосский А. С. Биограф. словарь студентов первых XXVIII курсов С.-Петербургской духовной академии. – СПб., 1907. – С. 225.

М. Л. Ткачук

КУДРЯВЦЕВ Петро Павлович [рос. Кудрявцев Петр Павлович] (24.08.[05.09]. 1868–27.06.1940), випускник і викладач КДА – реліг. філософ, історик філософії, літературознавець, освіт. і церк. діяч.

Нар. у с. Олексіївське на Сітовій Мечі Чернського пов. Тульської губ. (нині – сільс. поселення Тепло-Огарьовського р-ну Тульської обл. РФ) у сім'ї священика. Після закінчення Єфремівського ДУ (1878–82, м. Єфремів Тульської губ., нині обл.) та Тульської ДС (1882–88) навчався у КДА (1888–92), яку закінчив зі ступ. канд. богослов'я, отримавши право на здобуття ступ. магістра на підставі захисту друкованої магістерської дис. без додаткових випробувань (рішення Ради КДА від 13.06.1892 затверджено митрополитом Київським і Галицьким Йоаникієм (Рудневим) 04.07.1892). Канд. твір К. «Важнейшие местные церкви на Востоке во II и III веках и взаимодействие их в развитии общехристианской мысли и жизни в указанный период» був визнаний Радою КДА на підставі відгуків проф. М. Г. Ковальницького (див. Дмитрій (Ковальницький)) та проф. П. І. Ліницького відмінним та 30.10.1892 відзначений премією ім. митрополита Литовського Йосифа (Семашка).